

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

13.04.2022

м. Київ

№ 114

Щодо використання майна НАН України
для потреб держави в умовах воєнного стану

В умовах воєнного стану для забезпечення потреб держави державне майно, зокрема нерухоме, може бути вилучено підрозділами Збройних Сил України та іншими військовими формуваннями.

На сьогодні чинним законодавством визначено декілька шляхів вилучення/передачі майна, що перебуває у державній власності, для потреб держави в умовах воєнного стану.

Так, Законом України «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану» визначено, що індивідуально визначене майно, зокрема нерухоме, яке перебуває у державній власності, може бути вилучено у державних підприємств, державних господарських об'єднань з метою його передачі для потреб держави в умовах правового режиму воєнного стану.

Таке вилучення відбувається без відшкодування вартості вилученого майна за рішенням військового командування за погодженням з органами місцевого самоврядування або органами виконавчої влади.

У місцевостях, де ведуться бойові дії, вилучення державного майна здійснюється за рішенням військового командування без відповідного погодження.

Вилучення майна для потреб держави в умовах воєнного стану оформляється актом про примусове відчуження або вилучення майна, форма якого затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 31.10.2012 № 998.

Інший механізм передачі державного майна, крім нерухомого, для потреб держави в умовах воєнного стану визначено Положенням про порядок передачі об'єктів права державної власності, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 21.09.1998 № 1482 в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 01.04.2022 № 402.

Пунктом 2 Положення, зокрема, встановлено, що об'єктами передачі є окреме індивідуально визначене майно (крім нерухомого), яке буде використовуватись Збройними Силами України, іншими військовими формуваннями та правоохоронними органами у період воєнного стану.

Передача майна в такому випадку здійснюється за рішенням органів, уповноважених управляти державним майном, або самоврядних організацій. Комісія з питань передачі майна не утворюється, передача оформляється актом приймання-передачі, який складається у чотирьох примірниках і підписується уповноваженою особою органу управління державним майном, що передає майно, та уповноваженою особою органу управління державним майном, що приймає таке майно, й затверджується їх наказами.

Крім того, сьогодні наявні непоодинокі випадки розміщення організаціями НАН України на своїх площах підрозділів Збройних Сил України, Національної гвардії України тощо з наданням цим підрозділам комунальних послуг та послуг з утримання майна.

Питання розміщення та використання майна НАН України військовими підрозділами в умовах воєнного стану без відповідного вилучення майна або його передачі для потреб держави наразі не врегульовано нормами чинного законодавства. Механізм відшкодування балансоутримувачам майна комунальних та експлуатаційних витрат на утримання майна, охорону майна тощо, яке надано у користування військовим підрозділам, не визначено.

Крім того, відповідно до статті 8 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» військове командування разом з військовими адміністраціями можуть використовувати потужності та трудові ресурси підприємств, установ і організацій усіх форм власності для потреб оборони, змінювати режим їхньої роботи, проводити інші зміни виробничої діяльності, а також умов праці відповідно до законодавства про працю.

Враховуючи викладене та з метою упорядкування відносин між балансоутримувачами майна НАН України та військовими підрозділами, які в умовах воєнного стану використовують майно НАН України, Президія НАН України постановляє:

1. Керівникам організацій НАН України:

– враховувати зазначені варіанти та особливості вилучення та/або передачі державного майна для потреб держави в умовах режиму воєнного стану;

– у випадку вилучення майна НАН України для потреб держави в умовах правового режиму воєнного стану терміново протягом одного дня від моменту підписання акта про примусове відчуження або вилучення майна надавати до Управління справами НАН України копію такого акта. За можливості комісійно із залученням представників

Збройних Сил України фіксувати стан майна, що вилучається або передається, та витрати балансоутримувачів на оплату комунальних послуг і експлуатаційних витрат на утримання такого майна.

2. Управлінню справами НАН України терміново підготувати звернення до Кабінету Міністрів України з проханням доручити профільним міністерствам надати роз'яснення з таких питань:

– порядку розміщення та використання об'єктів майнового комплексу НАН України військовими підрозділами, підстав та умов відшкодування цими підрозділами вартості спожитих послуг;

– наявності правових підстав для вилучення майна державних бюджетних установ.

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України

Анатолій ЗАГОРОДНІЙ

В.о.головного вченого секретаря
Національної академії наук України
академік НАН України

Вячеслав БОГДАНОВ